

HAVA ARACI BAKIM PERSONELİ LİSANS TALİMATI'NDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR TALİMAT

MADDE 1 – Hava Aracı Bakım Personeli Lisans Talimatının sekizinci maddesinin ilişkili olduğu Ek-1, Tablo-4: Lisansa Uygunluk başlığındaki 66.A.15 maddesindeki (b) fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

“(b) EASA Part-66 lisansı temel alınarak HBL-66 Hava Aracı Bakım Lisansına dönüşüm yapılabilir ve bu husustaki usul ve esaslar Genel Müdürlükçe ayrıca belirlenir.”

MADDE 2 – Hava Aracı Bakım Personeli Lisans Talimatının ondördüncü maddesinin ilişkili olduğu Ek-1, Tablo-11: Temel Deneyim Gereklilikleri başlığındaki IR 66.A.30 (a) fıkrasının bir, iki ve iki(a) bentleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

“1. Kategori B3 ve A ile B1.2 ve B1.4 alt kategorileri için başvuru sahibinin operasyondaki hava aracı üzerinde;

(i) SHT-147 Talimatı kapsamında eğitim almamış veya bu eğitimi başarıyla tamamlamamış kişilerin 3 yıllık deneyim sahibi olması veya

(ii) Tanınan okul eğitim sürecini başarıyla tamamlamış sertifika sahibi kalifiye personelin 2 yıllık deneyim sahibi olması veya

(iii) SHT-147 Talimatı temel eğitim sürecini başarıyla tamamlamış sertifika sahibi kişilerin 1 yıllık deneyim sahibi olması, ancak farklı kategoride eğitim alanlar için ilave bir yıllık deneyim gerekliliği olması.

2. Kategori B2 ile B1.1, B1.3 alt kategorileri için başvuru sahibinin operasyondaki hava aracı üzerinde;

(i) SHT-147 Talimatı kapsamında eğitim almamış veya bu eğitimi başarıyla tamamlamamış kişilerin 5 yıllık deneyim sahibi olması veya

(ii) Tanınan okul eğitim sürecini başarıyla tamamlamış sertifika sahibi kalifiye personelin 3 yıllık deneyim sahibi olması, ancak farklı kategoride eğitim alanlar için ilave bir yıllık deneyim gerekliliği olması veya

(iii) SHT-147 Talimatı temel eğitim sürecini başarıyla tamamlamış sertifika sahibi kişilerin 2 yıllık deneyim sahibi olması, ancak farklı kategoride eğitim alanlar için ilave bir yıllık deneyim gerekliliği olması.

2a. Kategori B2L kategori için başvuru sahibinin operasyondaki hava aracı üzerinde;

(i) SHT-147 Talimatı kapsamında eğitim almamış veya bu eğitimi başarıyla tamamlamamış kişilerin 3 yıllık deneyim sahibi olması veya

(ii) Tanınan okul eğitim sürecini başarıyla tamamlamış sertifika sahibi kalifiye personelin 2 yıllık deneyim sahibi olması,

(iii) SHT-147 Talimatı temel eğitim sürecini başarıyla tamamlamış sertifika sahibi kişilerin 1 yıllık deneyim sahibi olması. (Mevcut B2L kategorideki bir lisansa yeni bir sistem konusu ekletmek isteyen başvuru sahibi, ekletmek istediği her bir sistem konusu için 3 aylık bakım deneyimi sunmalıdır.)”

MADDE 3 – Hava Aracı Bakım Personeli Lisans Talimatının ondördüncü maddesinin ilişkili olduğu Ek-1, Tablo-11: Temel Deneyim Gereklilikleri başlığındaki IR 66.A.30 (c) fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

“(c) Söz konusu deneyim uygulamalı olmalı ve hava aracı bakım işlemlerinin temsili örneklerini içermelidir. Mümkün olduğunca farklı hava aracı bakım işlemleri çeşitliliğin sağlanması gerekmektedir.

IR 66.A.30 (a) ‘da belirtilen deneyimi IFE, kabin içi ve yapısal bakım işlemlerinde çalışarak kazanan kişiler, mevcut deneyimlerine ek olarak; tanınan okul eğitim sürecini veya SHT-147 Talimatı temel eğitim sürecini başarıyla tamamlamış sertifika sahibi kişiler en az 1 yıl, diğer personel asgari 2 yıl süreyle hat/üs bakım ortamında ilgili kategoride, mevcuttaki task’lardan farklı bakım işlemleri yaparak deneyim çeşitliliğini sağlaması gerekmektedir.”

MADDE 4 - Hava Aracı Bakım Personeli Lisans Talimatının ondördüncü maddesinin ilişkili olduğu Ek-1, Tablo-11: Temel Deneyim Gereklilikleri başlığındaki AMC 66.A.30 (a) maddesinin üçüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

“3. Kalifiye personel/eleman; mekanik olarak çalışacak personel için motor, makine, mekatronik, vb., aviyonik olarak çalışacak personel için ise elektrik veya elektronik cihazların imalat, tamir, bakım, servis, kontrol veya revizyonlarını kapsayan ve Genel Müdürlük tarafından SHT-147 Talimatı Ek-2 kapsamında tanınan okul olarak kabul edilen kurum/kuruluştan eğitim sürecini başarı ile tamamlayan kişidir. Söz konusu eğitim alet ve ölçüm cihazlarının kullanımını da içermelidir.”

MADDE 5 – Hava Aracı Bakım Personeli Lisans Talimatının ondokuzuncu maddesinin ilişkili olduğu Ek-1, Tablo-17: Lisansa Tip İşleme başlığındaki IR 66.A.45 maddesinin (b) fıkrası aşağıda ifade edildiği şekilde değiştirilmiştir:

“(b) Hava aracı tiplerinin lisansa işlenebilmesi için, B1, B2 veya C kategorilerinde ilgili hava aracı tip eğitimi başarılı bir şekilde tamamlanmış olmalıdır. Tip eğitiminin lisansa başvuru tarihi itibarıyla 3 yıl içerisinde başlamış ve tamamlanmış olması gereklidir.

EASA Part-147 bakım eğitim kuruluşu onayına sahip olmak koşuluyla hava aracı imalatçısı veya hava aracı imalatçısı adına tip eğitimi veren imalatçı ile anlaşmalı bakım eğitim kuruluşu tarafından düzenlenen tip eğitimleri, IR 66.B.130 gereklilikleri aranmadan Genel Müdürlükçe kabul edilir.

SHT-147 Talimatına göre ilgili hava aracı tipinde yetkilendirilmiş hava aracı bakım eğitim kuruluşu olmadığı durumlarda, EASA Part-147 bakım eğitim kuruluşu yetkilendirmesi bulunan kuruluşlarca verilen tip eğitimleri Genel Müdürlükçe kabul edilir. Bu durumda IR 66.B.130 gereklilikleri aranmaz.

B2 veya L5 kategori lisansa hava gemisi tipinin işlenmesi durumu için; ilgili tip eğitiminin, 66.B.130 maddesi kapsamında Genel Müdürlük tarafından onaylanması gerekir.”

MADDE 6 – Hava Aracı Bakım Personeli Lisans Talimatının yirminci maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

“(2) Birinci fıkra kapsamındaki tip eğitimleri için, aynı kuruluş, aynı hava aracı tip eğitimi için yılda en fazla 2 kez başvuru yapılabilir. Bir yıl içerisinde aynı kuruluş 4 defadan fazla tip eğitimi talep edemez. Aksi halde, ilgili kuruluşun Genel Müdürlüğümüze SHT-147 Talimatı kapsamında yetki talebinde bulunması gerekir.”

MADDE 7 – Hava Aracı Bakım Personeli Lisans Talimatının yirminci maddesinin ilişkili olduğu Ek-1, Tablo-18: Hava Aracı Tip Eğitiminin Doğrudan Onaylanması başlığındaki AMC 66.B.130 maddelerine aşağıdaki paragraf beşinci madde olarak eklenmiştir:

“(5) Bunun için teorik ve pratik eğitimlerin tamamı sınıf/atölye/hangar ortamında yüz-yüze yapılır ve eğitimin herhangi bir safhasında Genel Müdürlük personeli, yerinde denetim gerçekleştirebilir.”

MADDE 8 – Hava Aracı Bakım Personeli Lisans Talimatının yirmidördüncü maddesinin ilişkili olduğu Ek-1, Tablo-21: Lisansların Dönüştürülmesi başlığındaki 66.B.300 maddesindeki (a) fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

“(a) Genel Müdürlük, Ek-6: SHD-T-35 Dönüşüm İşlemleri’nde ve Ek-9: SHT-66U Ulusal Lisans Dönüşüm İşlemler’inde belirtilen gerekleri kullanarak SHD-T-35 ve SHT-66U lisanslarını, HBL-66 lisanslarına dönüştürür. EASA Part-66 lisansları da Genel Müdürlüğün ayrıca belirlediği kurullarla dönüştürülebilir.”

MADDE 9 – Hava Aracı Bakım Personeli Lisans Talimatının birinci geçici maddesinin dördüncü ve yedinci fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(4) 01.09.2023 tarihinden önce SHT-66L-HS Dil Yeterliliği ve Hizmet Sağlayıcı Yetkilendirme Talimatına göre alınmış yabancı dil sınav sonucu, aşağıda belirtildiği şekilde, sınav tarihi itibarıyla 5 yıl boyunca geçerli kabul edilir:

a) Onaylayıcı, destek personeli veya motor, APU, iniş takımı, komponent veya parça üzerinde yapılan bakım işlemi sonrası bakım çıkış sertifikası (CRS, Form 1, v.b.) düzenlemek için yetkilendirilmeyen ancak task eğitimi gibi belirli eğitimleri alarak tanımlı hava aracı, motor, APU, iniş takımı, komponent veya parça üzerinde işlem yapmak için yetkilendirilecek personel için 100 tam puan üzerinden en az 30 puan veya eşdeğeri,

b) Bakım kuruluşlarınca onaylayıcı veya destek personeli olarak yetkilendirilecek personel için 100 tam puan üzerinden en az 45 puan veya eşdeğeri,

c) Bağımsız onaylayıcı personel olarak yetkilendirilecek personel için 100 tam puan üzerinden en az 45 puan veya eşdeğeri,

ç) Motor, APU, iniş takımı, komponent veya parça üzerinde bakım çıkış sertifikası (CRS, Form 1, v.b.) düzenlemek üzere yetkilendirilecek personel için 100 tam puan üzerinden en az 45 puan veya eşdeğeri,

d) EASA Part-147 kuruluşlarında modül sınavlarına giren veya tip eğitimi alan kişiler için 100 tam puan üzerinden en az 45 puan veya eşdeğeri,

e) SHD-T-35 ve SHT-66U lisanslarını HBL-66 lisansına dönüştürecek kişiler için 100 tam puan üzerinden asgari 50 puan veya eşdeğeri

f) SHT-145 veya SHT-147 Talimatları kapsamındaki kuruluşlarca, teorik, pratik veya işbaşı eğitmeni olarak yetkilendirilecek personel için 100 tam puan üzerinden en az 60 puan veya eşdeğeri,

g) HBL-66 lisans tanzimi için 100 tam puan üzerinden en az 70 puan veya eşdeğeri.

(7) 09.02.2023 tarihinden önce Genel Müdürlük tarafından verilmiş izin ile EASA Part-147 kuruluşlarından alınmış tip eğitimi ve modül sınavı sertifikaları, sertifikanın geçerlilik süresi boyunca HBL-66 lisans başvurularında kabul edilir.”

MADDE 10 – Hava Aracı Bakım Personeli Lisans Talimatının birinci geçici maddesinin altıncı ve sekizinci fıkraları yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 11 – Hava Aracı Bakım Personeli Lisans Talimatının onuncu ekinin birinci maddesinin birinci fıkrasının (g) bendi ile ikinci ve üçüncü fıkrası yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 12 – Hava Aracı Bakım Personeli Lisans Talimatının onuncu ekinin ikinci maddesinin beşinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

“(5) Dil yeterliliği (İngilizce) sınavlarında 100 tam puan üzerinden alınan başarı notu, aşağıdaki ölçütlere göre kabul edilir:

- 40 – 59 başarı notu sınav yapıldığı tarihten itibaren 3 yıl geçerli,
- 60 – 79 başarı notu sınav yapıldığı tarihten itibaren 6 yıl geçerli,
- 80 – 89 başarı notu sınav yapıldığı tarihten itibaren 10 yıl geçerli.
- 90 – 100 başarı notu sınav yapıldığı tarihten itibaren 15 yıl geçerli.”

MADDE 13 – Hava Aracı Bakım Personeli Lisans Talimatının onuncu ekinin ikinci maddesinin yedinci ve sekizinci fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

“(7) Yetkilendirilecek personel için kabul edilebilir dil yeterliliği başarı notu, geçerlilik süreleri beşinci fıkrada belirtildiği şekilde, aşağıdaki gibi uygulanır:

a) Onaylayıcı, destek personeli veya motor, APU, iniş takımı, komponent veya parça üzerinde yapılan bakım işlemi sonrası bakım çıkış sertifikası (CRS, Form 1, v.b.) düzenlemek için yetkilendirilmeyen ancak task eğitimi gibi belirli eğitimleri alarak tanımlı hava aracı, motor, APU, iniş takımı, komponent veya parça üzerinde işlem yapmak amacıyla yetkilendirilecek personel için kabul edilebilir dil yeterliliği başarı notu 100 tam puan üzerinden asgari 40'dir.

b) Bakım kuruluşlarınca onaylayıcı veya destek personeli olarak yetkilendirilecek personel için kabul edilebilir dil yeterliliği başarı notu 100 tam puan üzerinden asgari 50'dir,

c) Bağımsız onaylayıcı personel olarak yetkilendirilecek personel için kabul edilebilir dil yeterliliği başarı notu 100 tam puan üzerinden asgari 50'dir,

ç) Motor, APU, iniş takımı, komponent veya parça üzerinde bakım çıkış sertifikası (CRS, Form 1, v.b.) düzenlemek üzere yetkilendirilecek personel için kabul edilebilir dil yeterliliği başarı notu 100 tam puan üzerinden asgari 50'dir,

d) HBL-66 L kategorisinde lisans tanzimi isteyen bakım personeli için kabul edilebilir dil yeterliliği başarı notu 100 tam puan üzerinden asgari 50'dir,

e) SHD-T-35 ve SHT-66U lisanslarını HBL-66 lisansına dönüştürecek kişiler için 100 tam puan üzerinden asgari 50 puandır.

(8) Aşağıda belirtilen personel için kabul edilebilir dil yeterliliği başarı notu 100 tam puan üzerinden asgari 70'dir ve geçerlilik süresi beşinci fıkrada belirtildiği gibidir:

- a) İlk kez HBL-66 hava aracı bakım personeli lisansı almak isteyen personel,

T.C.
ULAŞTIRMA VE ALTYAPI BAKANLIĞI
Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü

b) SHT-145 veya SHT-147 Talimatları kapsamındaki kuruluşlarca, değerlendirici, teorik, pratik veya işbaşı eğitmeni olarak yetkilendirilecek personel,

c) Başvuru tarihinde geçerli yabancı dil puanı sunulması koşuluyla, EASA Part-147 kuruluşlarında, EASA Part-66 kapsamında modül sınavlarına giren veya tip eğitimi alan kişiler.”

MADDE 14 – Bu Talimat yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 15 – Bu Talimat hükümlerini Sivil Havacılık Genel Müdürü yürütür.

